

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj-juni 2026
Institution	VUC Holstebro-Lemvig-Struer
Uddannelse	Hfe
Fag og niveau	Dansk A
Lærer	Ulrich Vestergaard Kramer Sørensen / vikar Henrik J. Stentebjerg
Hold	Ndaa166s

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Moral og ansvar + introduktion til tekstanalyse og -fortolkning
Titel 2	Køn, kærlighed og ægteskab
Titel 3	Mundtlighed, retorik og argumentation
Titel 4	Dokumentarfilm og rundt om medier
Titel 5	Jeg, mig og de andre
Titel 6	Kortfilm
Titel 7	Kommunikation, transaktion og sproghandlinger
Titel 8	Links der må bruges til eksamen

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Moral og ansvar + introduktion til tekstanalyse og -fortolkning
Indhold	<p>Kernestof</p> <p>Martha Christensen: Dragen Tove Ditlevsen: Nattens Dronning Uddrag af Thomas Korsgaard: Hvis der skulle komme et menneske forbi Ole Bundgaard: Pis Gerda Christian Kampmann: Johns ekstraarbejde Helle Helle: En stol for lidt Tove Ditlevsen: "Så tag mit hjerte" (1942) Michael Strunge: Plasticsolen Tom Kristensen: Det blomstrende Slagsmaal John Nehm: Fodboldknopperne Henning Mortensen: Hvis det sker Halfdan Rasmussen: Efter Bikini?</p> <p>Film: Martin de Thurah: Ung mand falder Værk 1: Per Vers: Tæt, 2015</p> <p>Supplerende stof/baggrundsstof:</p> <p>Ibøger: <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i>: introduktion til genrerne roman, novelle, lyrik og drama. <i>Håndbog til dansk</i>: analysemodeller, introduktion til medieanalyse</p>
Omfang	Ca. 30 sider
Særlige fokuspunkter	– demonstrere viden om fagets identitet og metoder – analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde/netundervisning

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 2	Køn, kærlighed og ægteskab
Indhold	<p>Kernestof: Folkeviser: "Nøkkens svig" - "Harpens kraft" - "Ebbe Skammelsøn"</p> <p>Folkeeventyr: "Rødhætte"</p> <p>Ludvig Holbergs epistel nr. 89: "Om fordærvet smag i kærlighed"</p> <p>Uddrag af Thomasine Gyllembourg: Drøm og virkelighed Emil Aarestrup: - "Paa Sneen" (1838) - "I en Landsbykirke" (1837) Værk 2: Henrik Ibsen: "Et dukkehjem" (1879/1974) Amalie Skram: "Karens jul" (1885) Victoria Benedictsson: "I kupén" (svensk – 1886) Herman Bang: "Frøkenen" (1883) Vita Andersen: Hun ser godt ud (1977) Helle Helle: Afløb (2000)</p> <p>Supplerende stof/baggrundsstof Ibog: <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i>. Barbara Kjær-Hansen m.fl. Systime. 2012. Herman Bang: "Impressionisme. En lille replik" (1890) Humleridderne: "Hellere se dig død" (1997) (perspektiv til Ebbe Skammelsøn) P3 Selvsving's oplæsning/analyse af "Den lille rødhætte": http://www.youtube.com/watch?v=y6BcuC5HswU Rune T. Kidde: Den lilla Møghætte og Pulven: http://www.youtube.com/watch?v=ShkIUvKnSQg Ibog: <i>Guide til skriftlig dansk i HF</i>. Anders Østergaard. Systime. 2019.</p> <p>.</p>
Omfang	Ca. 155 sider
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none">- analysere, fortolke og perspektivere fiktive tekster fra middelalderen til det moderne gennembrud.- demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturshistorie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund

Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde/netundervisning/skriftligt arbejde/kreativ skrivning

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 3	Mundtlighed, retorik og argumentation
Indhold	<p>Kernestof: Klip fra JFK's tale i Berlin 1963 'Ich bin ein Berliner': https://www.youtube.com/watch?v=4CbIQPDBpKc</p> <p>Martin Luther Kings tale 'I have a dream' Washington, 1963: https://www.youtube.com/watch?v=vP4iY1TtS3s</p> <p>Klip fra Dronningens nytårstale 31/12-84: https://www.youtube.com/watch?v=On_UxFO6Y2s</p> <p>Mette Frederiksen Grundlovstale 2020: Grundlovstale - Mette Frederiksen - 2020</p> <p>George W. Bush' tale efter 9/11-2001: Bush' tale efter 9/11/2001</p> <p>Filmklip med taler: ”Festen”</p> <p>Uddrag af statsminister Poul Nyrup Rasmussens tale ved SID's kongres den 13. september 2001</p> <p>Helle Thorning Schmidt: Tale ved mindehøjtidelighed på Østerbro den 16. februar 2015</p> <p>Rektor på VUC Holstebro, Line Simonsens dimissionstale fra 2020</p> <p>Marianne Rathje: Stop det grove sprog i DRs børneudsendelser Berlingske Fredag d. 24. april 2015, kl. 22.10</p> <p>Hendes Majestæt Dronningens nytårstale 21. december 2020</p> <p>Statsminister Mette Frederiksens nytårstale 1. januar 2021</p> <p>Statsminister Helle Thorning Schmidt: Nytårstale den 1. januar 2015</p> <p>Anders Sune Hansen: ”Forstervæv eller barn - når sproget dræber” (Fra etik.dk d. 16. marts 2011)</p> <p>Det Etske Råd: ”Hvordan har vi det i dag?” (uddrag af kronik i Politiken d. 20. marts 2012)</p> <p>Uddrag af Facebooksiden ”Debatten – DR” d. 3. maj 2018: Ulven kommer!</p> <p>Individuelt værk – værk 3: verdenslitteratur i oversættelse/roman – mundtlig fremlæggelse under overskriften: Sælg en bog på syv minutter!</p> <p>Supplerende stof/baggrundsstof: Kompendium: kommunikationsmodel, talegenrer, appelformer, transaktionsana-</p>

	<p>lyse, redskaber og faser i udarbejdelsen af mundtlige oplæg og taler</p> <p>Kap. 5 I: Helle Borup: ”Ud med sproget – Grundbog i retorik for gymnasiet og hf.” Frydenlund, 2008</p> <p>Ibog: <i>Håndbog til dansk</i> om Ciceros pentagram, sproglige figurer, face og facework</p> <p>Ibog: <i>Guide til skriftlig dansk i HF</i>. Anders Østergaard. Systime. 2019</p>
Omfang	Ca. 250 sider
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none">- udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt- demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund- analysere, fortolke og perspektivere ikke-fiktive tekster- navigere og udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier samt deltage i og bidrage til digitale fællesskaber- undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde/netundervisning/mundtlig fremlæggelse

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 4	Dokumentarfilm og rundt om medier
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Dokumentarfilm: En dokumentar om Palle Sørensen: Den firedobbelte politimorder: https://www.dr.dk/drtv/se/danske-mord -den-firedobbelte-politimorder_257655 ”Skatteakrobaterne” (uddrag af DR-dokumentar) ”AFR” (Mockumentary - anslaget)</p> <ul style="list-style-type: none">• De uaktuelle nyheder- Bladene falder af træerne De uaktuelle nyheder - Bladene falder af træerne <p>Peter Ingemann: Jeg har altid kæmpet med selvtiliden https://www.youtube.com/watch?v=nW7-7JQFP08 Joachim Ladefoged: ”Mirror” (2008) Morten Spiegelhauer: Operation X - korruption i kommunen Anders Agger: Indefra - Henne Kirkeby Kro - de første ca. 10 minutter Blok på bistand Historien om Jimmi https://www.dr.dk/nyheder/indland/video-hele-jimmis-familie-er-paa-overfoerselsindkomst</p> <p>Beths, Kent Klichs og Mikala Kroghs 'Beths dagbog' – de første ca. 12 minutter Pernille Rose Grønkjær: ”Min morfar forfra” (2009) Christian Sønderby Jepsen og Pernille Bervald Jørgensens dokumentar 'Blodets bånd'</p> <p>Værk 4: Laurits Munch-Petersen: Skyggen af en helt (2015)</p> <p>Rundt om medier: Nanna Bay Madsen: Danskerne går amok over Mary-billede. Ekstra Bladet 5. februar 2020 kl. 11.16 WHO ser chance for at hinder større coronakrise fra Jyllands-Posten 4. februar 2020 kl. 22.44 Arbejdet er genoptaget, men Køerne i Københavns Lufthavn er stadig meget lange fra Politiken 5. februar 2020 kl. 12.20 Medierne har for stor magt, mener danskerne - men passer det nu også? Medierne har for stor magt, mener danskerne - men passer det nu også? - TV 2 Facebook - DR Nyhedernes side DR Nyhedernes hjemmeside Facebook - TV2 Nyhedernes side TV2 Nyhedernes hjemmeside Debatten - DR" Facebookside Remediering: Amalie Skrams ”Karens jul” omskrives til artikel Folkevisen Ebbe Skammelsøn fra titel 2: ”Køn, kærlighed og ægteskab” omskrives til nyhedsartikel</p> <p>Supplerende stof/baggrundsstof: Om fakta- og fiktionskoder, mediegenre dokumentar og om medieanalyse fra</p>

	Ibog: <i>Håndbog til dansk</i> og Mads Rangvid og Mimi Sørensen: <i>Perspektiver til dansk</i> ”Maskespil på livets scener” (om Goffman og Meyrowitz’ begreber) Ibog: <i>Guide til skriftlig dansk i HF</i> . Anders Østergaard. Systime. 2019
Omfang	Ca. 270 sider
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none">- udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst skriftligt- analysere, fortolke og perspektivere ikke-fiktive tekster- analysere og vurdere teksters kommunikative betydning- demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til mediebilledet i dag- demonstrere viden om fagets identitet og metoder- undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde/netundervisning/skriftligt arbejde

[Retur til forside](#)

Titel 5	Jeg, mig og de andre
Indhold	<p>Kernestof: Adam Oehlenschläger: Guldhornene Adam Oehlenschläger: ”Der er et yndigt land” (1819) H. C. Andersen: I Danmark er jeg født (1850) N.F.S. Grundtvig: ”Danmarks trøst” (1820) St. St. Blicher: Præludium H. C. Andersen: Den lille pige med svovlstikkerne (1848) Henrik Pontoppidan: Naadsensbrød (1887) Martin Andersen Nexø: ”Lønningsdag” (1896) Johannes V. Jensen: ”Paa Memphis Station” (1906) Martin A. Hansen: ”Roden” (1955) Villy Sørensen: ”De forsvundne breve” (1955) Karen Blixen: ”Ringene” (1958) Peter Seeberg: ”Patienten” (1962) Klaus Rifbjerg: ”Jern” (1960) Anders Bodelsen: ”Signalet” (1965) John Nehm: ”Den dårlige samvittighed” (1977) Michael Strunge: ”NAT I ELECTRI-CITY” Thomas Korsgaard: Diskretionslinjen (2019) Individuel værk læsning – værk 5: Biografi eller selvbiografi</p> <p>Aflevering 4: Frit valg mellem opgaverne i det vejledende opgavesæt 1 (2018).</p> <p>Supplerende stof/baggrundstof Ibog: <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i> Mimi Sørensen og Mads Rangvid: <i>Brug litteraturhistorien</i> (2014) s. 180-191 Kopiark om det folkelige gennembrud og arbejderlitteratur Ibog: <i>Guide til skriftlig dansk i HF</i>. Anders Østergaard. Systime. 2019</p>
Omfang	Ca. 250 sider
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none">- udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt og skriftligt- anvende stilistiske grundbegreber- analysere, fortolke og perspektivere fiktive tekster fra romantikken til 1900-tallets realisme og modernisme- demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde/netundervisning/skriftlig og mundtlig fremlæggelse

Titel 6	Kortfilm
Indhold	<p>Kernestof: Lovefield Lovefield (Original Music & Sound)</p> <p>Oliver Bech: Hjem</p> <p>Anders Thomas Jensen: Ernst og lyset</p> <p>Kampagnefilm fra 'Avisen i undervisningen': Jeg er bare den logerende Avisen i Undervisningen: Jeg er bare den logerende</p> <p>Kræsten Kusk og Natalia Garagiola: Sundays</p> <p>Værk 6: Helle Helle: Rester</p> <p>Supplerende stof/baggrundstof : Materiale om kortfilmen som genre + Raskins 7 parametre</p>
Omfang	Ca. 250 sider
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none">- udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt og skriftligt- anvende stilistiske grundbegreber- at analysere, fortolke og perspektivere kortfilm
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde/netundervisning/skriftlig og mundtlig fremlæggelse

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 7	Kommunikation, transaktion og sproghandlinger
Indhold	Kernestof: Afsnit 4.12 Kommunikationsanalyse fra ibogen: Ole Schultz Larsen: Håndbog til dansk. Systime Kim Fupz Åkesson: Skovhuggerne, 2011 Helle Helle: Der er ikke flere sennepsmarker i Danmark I: Helle Helle: Biler og dyr. 2000 Kjell Askildsen: Af Et dejligt sted, 1996 Christian Kampmann: Johns ekstraarbejde, 1962 (fokus på underteksten i dialogen mellem fru Pedersen og fru Kihler).
Omfang	Ca. 100 sider
Særlige fokus-punkter	<i>...kendskab til et analytisk begrebsapparat samt kunne analysere, fortolke, perspektivere og vurdere litterære tekster...herunder kunne inddrage sproglige iagttagelser...navigere i skærmbase-rede tekster endvidere ...skærpe kursistens kritisk-analytiske sans for at afdække teksternes betydning..</i>
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde/netundervisning/skriftligt arbejde/kreativt arbejde

Titel 9:

Links der må bruges til eksamen:

Ordbøger	www.Ordbogen.com https://ordnet.dk/ddo
Håndbog til dansk	https://hbdansk.systeme.dk/
Litteraturhistorien på langs og på tværs	https://litthist.systeme.dk/
Guide til skriftlig dansk i HF	https://guidetilskriftligdanskihf.systeme.dk/
Analysesiden	http://analysesiden.dk/
Ind i dansk	http://indidansk.dk/
Et link til Dansk lex: analysemodeller, litterære retninger og meget andet godt	https://dansk.gyldendal.dk/redskaber/dansklex
Litteratursiden	https://litteratursiden.dk/
Dansklærer Søren Vrist Christensens videoer om forskellige litterære perioder: Middelalder og folkeviser: Folkeviser - dansk litteratur Nyplatonisme: Nyplatonisme - dansk litteratur Romantikken og universalromantikken: Romantikken og universalromantikken - dansk litteratur Nationalromantikken: Nationalromantikken - dansk litteratur Biedermeier/borgerlig romantik: Biedermeier/borgerlig romantik Romantisme: Romantisme Det moderne Gennembrud: Det moderne gennembrud - dansk litteratur	

Impressionisme og Herman Bang: [Impressionisme og Herman Bang](#)

Konfrontationsmodernisme: [Konfrontationsmodernisme - Dansk litteratur](#)

Minimalisme: [Minimalisme og Helle Helle - dansk litteratur](#)

Dansklærer Søren Vrist Christensens videoer om retorik og argumentation:

Toulmins argumentationsmodel: [Retorik og argumentation - Toulmins argumentationsmodel](#)

Retoriske virkemidler: [Retorik og argumentation - retoriske virkemidler](#)

Videoer om analyse af fiktion:

Søren Vrist Christensens video om billedsprog:

[Billedsprog](#)

Dansklærerne Søren Vrist Christensen og Stig Laursen Hartvigs video om personkarakteristik:

[Personkarakteristik - analyse i dansk](#)

Dansklærerne Søren Vrist Christensen og Lasse Braae Brunøs video om komposition:

[Komposition - analyse i dansk](#)

Dansklærer Søren Vrist Christensens og phd-studerende Pernilles video om fortæller og synsvinkler:

[Fortæller og synsvinkel - analyse i dansk](#)

Videoer om kommunikation, transaktion og sproghandlinger:

[Samtaleprincipper](#)

--	--